

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

02.02.2016 року

м. Дніпропетровськ

№ 07/01-16/06-16

Товариство з обмеженою
відповідальністю
«Дніпропетровськгаз Збут»

*Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства про
захист економічної конкуренції,
усунення причин виникнення цих
порушень і умов, що їм сприяють*

Дніпропетровським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України були отримані заяви побутових споживачів, про те, що вони одержали від Товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпропетровськгаз Збут» (надалі - ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут», Товариство) заяви на приєднання до умов договору постачання природного газу, з заповненими заздалегідь даними, що унеможливило можливість вибору побутовими споживачами умов на яких їм будуть надаватись послуги.

Такі дії Товариства, на думку побутових споживачів у яких встановлені лічильники природного газу, порушують їх право самостійно визначати умови надання їм послуг з газопостачання.

За результатами проведених розслідувань було встановлено наступне.

ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут» має самостійний баланс, поточні, вкладні (депозитні) та інші рахунки в установах банків на території України, печатку зі своїм найменуванням, штампи, бланки, тощо.

ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут», юридична адреса: вул. Шевченко, 2, м. Дніпропетровськ, код ЄДРПОУ 39572642, є юридичною особою і у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Товариство є суб'єктом господарювання.

Споживачами послуг ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут» є, зокрема, побутові споживачі - фізичні особи, яким на договірних засадах надаються платні послуги з газопостачання на території Дніпропетровської області. В межах цих територій Товариство, на теперішній час, є єдиним спеціалізованим підприємством газового господарства, яке надає населенню послуги з газопостачання.

Таким чином, у розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на ринку надання населенню послуг з газопостачання в зазначених територіальних межах ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут» має ознаки монопольного (домінуючого), оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

За наявною у територіального відділення інформацією, Товариство, розіслало побутовим споживачам заяви-приєднання до умов договору постачання природного газу, у яких пункти, - розрахунок споживача за природний газ та спосіб оплати за цим договором, вже були заповнені наступним чином:

За Договором розрахунок Споживача за природний газ здійснюється*:

На підставі даних Оператора ГРМ про об'єм (обсяг) газу, визначений за договором розподілу природного газу, за підсумками місяця	<u>ТАК</u> (так/ні)	(підпис Споживача, який підтверджує його згоду)
За плановою величиною середньомісячного споживання природного газу на рівні**	<u>X</u> (в опалювальний період) <u>X</u> (у міжопалювальний період)	(підпис Споживача, який підтверджує його згоду)

* Необхідно обрати лише один з варіантів.

** Постачальник зобов'язується не рідше одного разу на шість місяців здійснювати звіряння фактичного об'єму (обсягу) газу за даними Оператора ГРМ та здійснювати відповідний перерахунок Споживачу.

Спосіб оплати за цим Договором:

За квитанціями розрахункової книжки Постачальника	<u>ні</u> (так/ні)	(підпис Споживача, який підтверджує його згоду)
За платіжними документами (рахунками), які виписує Постачальник	<u>так</u> (так/ні)	(підпис Споживача, який підтверджує його згоду)

За наявною інформацією, побутові споживачі отримали вказані заяви у одному примірнику. Крім того, заяви-приєднання до умов договору постачання природного газу, побутові споживачі отримували не під особистий підпис, чи поштовим відправленням, з відміткою про вручення, а знаходили у поштової скриньці.

Відносини між газопостачальними підприємствами, газорозподільними підприємствами та фізичними особами (населенням) - споживачами газу, регулюються, зокрема, Правилами постачання природного газу, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2496 (надалі – Правила).

Умови надання побутовим споживачам послуг з постачання природного газу визначені Розділом III Правил, зокрема,

Пункт 4. Для забезпечення приєднання до умов договору постачання природного газу побутовим споживачам усіх діючих побутових споживачів, об'єкти яких знаходяться в межах закріпленої території постачальника із спеціальними обов'язками, останній в установленому порядку надсилає кожному побутовому споживачу заяву-приєднання до умов договору постачання природного газу побутовим споживачам з персоніфікованими даними щодо споживача та його об'єкта за формою, встановленою додатком 1 до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2500, разом із супровідним листом за формою, встановленою додатком 2 до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2500.

За відсутності зауважень до персоніфікованих даних у заяві-приєднанні та її змісту побутовий споживач зобов'язаний підписати заяву-приєднання та повернути один її примірник постачальнику. Якщо споживач не повернув постачальнику заяву-приєднання, фактом згоди споживача про приєднання до умов договору (акцептування заяви-приєднання) є сплачений споживачем рахунок (квитанція) постачальника за поставлений природний газ, а щодо постачальника із спеціальними обов'язками - і факт фактичного споживання природного газу після офіційного опублікування договору таким

постачальником відповідно до вимог цих Правил, що має підтверджуватися документально, за умови, що у споживача відсутній інший діючий постачальник.

У разі незгоди споживача укласти договір з постачальником із спеціальними обов'язками та за відсутності укладеного в установленому порядку договору постачання природного газу з іншим постачальником споживач не має права споживати природний газ із газорозподільної системи та має подати до Оператора ГРМ письмову заяву про припинення розподілу природного газу на його об'єкт.

Пункт 12. Оплата побутовим споживачем за надані послуги з газопостачання може провадитися:

за квитанціями абонентської книжки постачальника;

за платіжними документами, які виписуються постачальником.

Порядок оплати за поставлений газ визначається в заяві-приєднанні.

Згідно з абзацом четвертим пункту 4 ст.179 Господарського кодексу України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, *коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору*, але мають право конкретизувати його умови.

Виходячи з вимог Правил, побутовий споживач, за умови відсутності альтернативного постачальника природного газу, та у разі не згоди з умовами запропонованого Товариством договору, не має права споживати природний газ із газорозподільної системи та має подати до Оператора ГРМ письмову заяву про припинення розподілу природного газу на його об'єкт.

Спосіб розрахунків обсягу та оплати за спожитий природний газ визначається в заяві-приєднанні, і **відповідно до обраних побутовим споживачем умов**, здійснюються розрахунки з газопостачальною компанією.

За відсутності зауважень до персоніфікованих даних у заяві-приєднанні та її змісту побутовий споживач зобов'язаний підписати **заяву-приєднання та повернути один її примірник постачальнику**.

Спосіб, у який Товариство розіслало побутовим споживачам заяву-приєднання до умов договору постачання природного газу, не передбачав персоніфіковане отримання споживачем копії заяви (під особистий підпис, поштовим відправленням, з відміткою про вручення, тощо), що може призвести до того, що не всі споживачі отримають заяву, та зможуть обрати умови на яких їм будуть надаватись послуги з газопостачання. Крім того, в супереч вимогам Правил, побутові споживачі отримали лише один примірник заяви.

Самостійно визначивши у заяві на приєднання до умов договору постачання природного газу, порядок розрахунку та умови оплати спожитого природного газу, Товариство позбавило побутових споживачів можливості обирати умови на яких їм будуть надаватись послуги з газопостачання.

Крім того, у зазначених заявах, було визначено, що споживач вже уклав договір на розподіл природного газу з певним товариством, зокрема ПАТ «Дніпрогаз», ПАТ «Криворіжгаз», ПАТ «Дніпропетровськгаз», але не всі споживачі, на момент отримання заяви були ознайомлені з умовами договору на розподіл природного газу, та уклали такий договір.

Таким чином, дії ТОВ «Дніпропетровськгаз Збут», щодо самостійного вибору умов надання послуг з газопостачання побутовим споживачам, можуть ущемляти інтереси побутових споживачів у яких встановлені лічильники природного газу, так як саме така категорія споживачів має технічну можливість визначати фактичні обсяги спожитого ними природного газу та обирати порядок розрахунку і спосіб оплати.

В умовах конкуренції Товариство не змогло би, у такому порядку, визначати умови обороту товару, оскільки споживачі могли б обирати іншого надавача послуг і Товариство втрачало б власну долю ринку, тому такі дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Дії Товариства щодо не надання побутовим споживачам, у яких встановлені лічильники природного газу, можливості, передбаченої діючим законодавством України, самостійно обирати умови на яких вони будуть отримувати послуги з газопостачання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

передбаченого пунктом другим статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій чи бездіяльності суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «Дніпропетровськгаз Збут» (код ЄДРПОУ 39572642) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом додержання, визначеного законодавством України, порядку приєднання побутових споживачів до умов договору постачання природного газу (у тому числі, щодо направлення побутовим споживачам заяв на приєднання до умов договору постачання природного газу за формою, встановленою додатком 1 до Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2500).

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій необхідно повідомити територіальне відділення **в десятиденний строк з дати їх отримання.**

За умови виконання положень рекомендацій, та надання документів які свідчать про припинення дій, які містять ознаки порушень, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова
адміністративної колегії

Н.В. ІГНАТЕНКО